

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΤΑΦΟΠΛΑΚΑ
ΣΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ
ΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ
Τ. ΜΑΝΤΕΛΗ,
Θ. ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΠΑΣΟΚ, Ν.Δ. λύνουν τις διαφορές τους με το παρελθόν

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΟΥΛΑΚΙΔΑ

» Η **αποκαθήλωση** του σημιτισμού και του ψευδώνυμου εκσυγχρονισμού, που σύσσωμο το ΠΑΣΟΚ «πούλαγε» ως ιδεολογία, ήταν η παραδοχή του Τάσου Μαντέλη ότι πήρε «χορηγία» από τη Siemens. Βέβαια οι ηγεσίες των δύο κομμάτων που μονοπωλούν την εξουσία και τα σκάνδαλα βρήκαν την ευκαιρία να λύσουν τις διαφορές τους με το παρελθόν των κομμάτων τους και το μεν ΠΑΣΟΚ κάνει ότι δε γνωρίζει τον τ. πρόεδρο και πρωθυπουργό του και τα στελέχη που τον στήριξαν, η δε Ν.Δ. σπεύδει να «τελειώσει» την ομηρία της από τους Αρ. Παυλίδη, Θ. Ρουσόπουλο, Γ. Βουλγαράκη.

Μετά τις νέες εξελίξεις, το σκάνδαλο της Siemens όσον αφορά τα πολιτικά πρόσωπα έχει δύο σκέλη. Το ένα είναι αν θα οδηγηθούν στο εδώλιο της Δικαιοσύνης. Το δεύτερο είναι οι πολιτικές συνέπειες που θα υπάρξουν σε μια περίοδο που αποδομείται το πολιτικό σκηνικό της τελευταίας 15ετίας. Σ' αυτό το πολιτικό σχέδιο διάσωσης του δικομματισμού και των σημερινών εκπροσώπων του τα συμφέροντα του Γ. Παπανδρέου και του Α. Σαμαρά μπορεί να συμπέσουν. Το ενδεχόμενο του συμψηφισμού και του αποπροσανατολισμού για να περάσουν νέα μέτρα είναι ορατό.

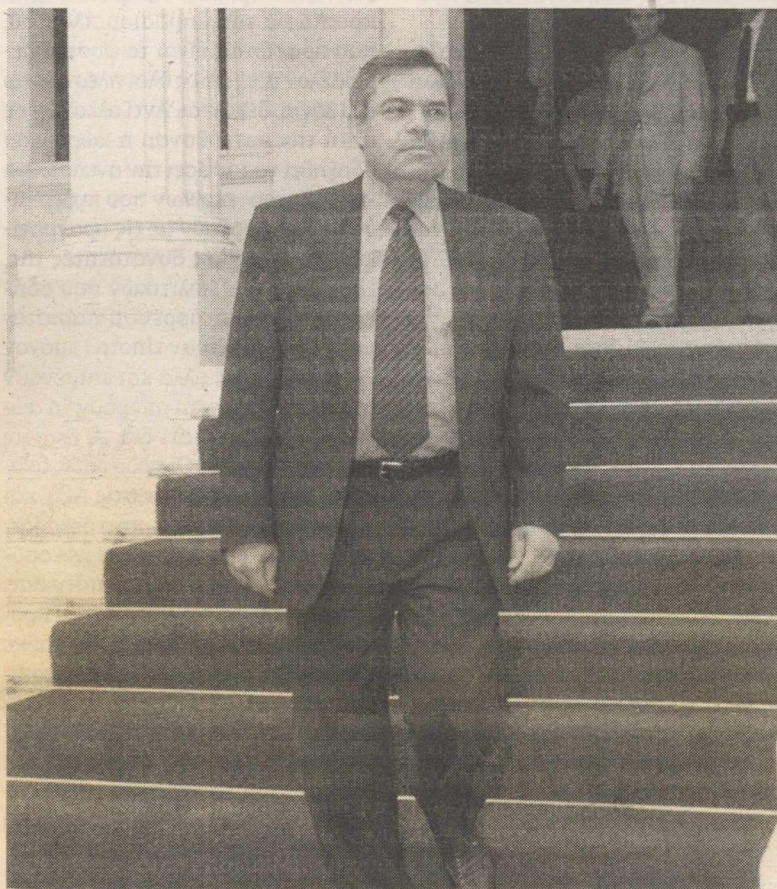
Αλ. Τσίπρας: Ο πλούτος πήγαινε σε 10 οικογένειες

Βέβαια, όπως και με την επιβολή των αντιλαϊκών μέτρων, οι πολίτες

Η τύχη πλέον του Τ. Μαντέλη είναι σχετικά προδιαγεγραμμένη. Η Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου της Βουλής έστειλε στον Εισαγγελέα Εφετών τις δηλώσεις «πόθεν έσχες» του, εκτιμώντας ότι απέκρυψε χρηματικά ποσά. Η ποινή που προβλέπεται είναι φυλάκιση τουλάχιστον 2 ετών

ζητούν τον λογαριασμό. Και όσο και αν το «εθνικό κεφάλαιο» Κ. Σημίτης τίθεται στο αρχείο της πολιτικής ιστορίας, υπάρχει πάντα και το αίτημα της πολιτικής αυτοκριτικής - στοιχείο που δεν διακρίνει τον τ. πρωθυπουργό. Ο ίδιος πώς αξιολογεί τον εαυτό του όταν μαθαίνει ότι ο δεύτερος και ο τέταρτος στενότερος συνεργάτης του παραδέχονται πως έπαιρναν μίζες; Και γιατί δεν

αναφέρεται στις πολιτικές ευθύνες και ελλείψεις του;

Ο Αλέξης Τσίπρας επεσήμανε την προσωπική αδυναμία του πρ. πρωθυπουργού να αξιολογήσει ποιο είναι «το έργο που αμαυρώνουν» οι υπουργοί και οι στενοί συνεργάτες του. Ο πρόεδρος της Κ.Ο. του ΣΥΡΙΖΑ επεσήμανε ότι ο Κ. Σημίτης «δεν κατάλαβε ότι, τόσα χρόνια, αυτόν τον πλούτο που πα-

ρήχθη δεν τον πήραν οι εργαζόμενοι στο εισόδημά τους, πήγε σε λίγες οικογένειες. Σε καμιά δεκαριά οικογένειες πήγε αυτός ο πλούτος. Και φοβάται τώρα μην τυχόν και τα μεγάλα δημόσια έργα της εποχής δυσφημιστούν. Ποια δημόσια έργα; Αυτά που κόστισαν τρεις φορές περισσότερο στον ελληνικό λαό και τα οποία οδήγησαν τεράστια ποσά στα κομματικά ταμεία και

των δυο κομμάτων εξουσίας, σε μίζες».

Η επόμενη μέρα

Ήδη η Ν.Δ. ζήτησε να καταθέσει ο Κ. Σημίτης στην Εξεταστική Επιτροπή για τη Siemens. Σύμφωνα με πληροφορίες, το ΠΑΣΟΚ εξετάζει το ενδεχόμενο να καλέσει τον Κ. Καραμανλή, ώστε να εξισορροπηθούν οι εντυπώσεις.

Πρέπει να επισημανθεί ακόμη η προσπάθεια να ενταχθεί στο «κατηγορητήριο» όλο το πολιτικό σύστημα. Ο Φώτης Κουβέλης τόνισε στη Βουλή ότι δεν έχουν όλα τα κόμματα τις ίδιες ευθύνες και κυρίως δεν έχουν τις ίδιες ευθύνες τα κόμματα που δεν άσκησαν εξουσία και δεν αποδέχθηκαν το πολιτικό σύστημα που έδειχνε ανοχή στη διαφθορά.

Η τύχη πλέον του Τ. Μαντέλη είναι σχετικά προδιαγεγραμμένη. Η Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου της Βουλής έστειλε στον Εισαγγελέα Εφετών τις δηλώσεις «πόθεν έσχες» του, εκτιμώντας ότι απέκρυψε χρηματικά ποσά. Η ποινή που προβλέπεται είναι φυλάκιση τουλάχιστον 2 ετών, ενώ μπορεί να φτάσει τα 10 χρόνια αν το συνολικό ποσό είναι άνω των 300.000 ευρώ (αν δηλαδή αποδειχθεί ότι πήρε και δεύτερο έμβασμα 250.000 μάρκων από τον λογαριασμό στην Ελβετία του κουμπάρου του, Γ. Τσουγκράνη). Παράλληλα ζητείται από τον επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου η δήμηση περιουσιακών στοιχείων του πρώην υπουργού. Την ίδια τύχη έχει και ο Θόδωρος Τσουκάτος. Είναι προφανές ότι η τακτική «αν φοβηθεί 'θα κελαδηθεί'», που εισηγήθηκε ο Δημήτρης Παπαδημούλης, θα εφαρμοστεί, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τη Βουλή.

Ομολογία και «μηνύματα»

Άλλωστε ο ίδιος είχε μια εξαιρετική κυνική εμφάνιση στην Εξεταστική Επιτροπή. Πέρα από την ωμή παραδοχή του υπήρχαν περιπτώσεις που προκαλούσε. Απαντώντας στον βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ είπε ότι κάποιος τον πήρε τηλέφωνο και του είπε μιλώντας στα αγγλικά ότι θέλει να του βάλει ένα ποσό σε λογαριασμό του. Και όταν ο Δ. Παπαδημούλης τον ρώτησε πώς συμπεραίνει ότι τα χρήματα ήταν της Siemens, ο Τ. Μαντέλης απάντησε: «εκ του αποτελέσματος...». Και βέβαια σημειώνεται η προσπάθεια να υπαινιχθεί ότι έλαβε χορηγία και δεν δωροδοκήθηκε, όταν (κυνικά) ανέφερε ότι η μίζα των υπουργών είναι εκατομμύρια ευρώ. Όπως επίσης και το μήνυμα που έστειλε προς όσους γνωρίζουν, ότι κάποιος,

SIEMENS - ΒΑΤΟΠΕΔΙ

Βουνά έγιναν οι δικογραφίες στα ανακριτικά γραφεία

» Ένας Μαντέλης και μία Μαντέλη έγιναν θρυαλίδα εξελίξεων την εβδομάδα που πέρασε, ο πρώτος με την κυνική ομολογία του ενώπιον της Εξεταστικής Επιτροπής της Βουλής ότι «λαδώθηκε» και η δεύτερη με την απολογία της ενώπιον της ανακρίτριας, στην οποία κατονόμασε τη μισή κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας ως ένα ιδιότυπο κογκλάβιο που αποφάσιζε για το ξεπούλημα του δημόσιου πλούτου.

Ένας Μαντέλης και μία Μαντέλη, εμπλεκονται σε δύο από τα μεγαλύτερα σκάνδαλα της μεταπολιτευτικής Ελλάδας, τα «μαύρα ταμεία» της Siemens και την εκροή πακτωλού χρημάτων προς τα δύο μεγάλα κόμματα με τη μορφή... χορηγιών, και το «ιερό» real estate της Μονής Βατοπεδίου με το παράλληλο ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας. Δύο υποθέσεις που «σέρνονται» εδώ και πά-

νω από δύο χρόνια σε επίπεδο δικαστικής διερεύνησης επιβεβαιώνοντας για μια ακόμα φορά τους απελπιστικά αργούς ρυθμούς τους οποίους κινείται η ελληνική Δικαιοσύνη. Για να μην αναφερθούμε στο (επίσης τεράστιο) σκάνδαλο των ομολόγων, που βρίσκεται στο στάδιο της κύριας ανάκρισης εδώ και περισσότερο από τρία χρόνια...

Θυμίζουμε ότι και οι δύο υποθέσεις έχουν ανατεθεί σε ειδικούς εφέτες ανακριτές, οι οποίοι κλήθηκαν να χειριστούν τις πολύπλοκες υποθέσεις. Πολύπλοκες και πολυπλόκαμες καθώς εμπίπτουν στο επίπεδο του δημόσιου τύπου, όπου στην προκειμένη περίπτωση το δημόσιο είναι εξόχως πολιτικό. Οι μάρτυρες εκατοντάδες, τα στοιχεία της δικογραφίας «βουνά» ολόκληρα, η σύγκριση και η διασταύρωση των στοιχείων συχνά απαιτούν

ικανότητες έμπειρου οικονομολόγου, η διερεύνηση της αλήθειας και ο επιμέρους καταλογισμός ευθυνών μοιάζουν να είναι σχεδόν αδύνατα. Πέρα όμως από τις πρακτικές δυσκολίες που αντιμετωπίζει ο χειρισμός τέτοιων υποθέσεων, η πολιτική διάσταση είναι αυτή που τελικά προσδίδει το τέμπο. Υπουργοί και βουλευτές οχυρώνονται πίσω από τους προστατευτικούς νόμους της ασυλίας και της παραγραφής. Οι μέχρι τώρα κατηγορούμενοι μοιάζουν να χαμογελάνε πονηρά και να κλείνουν το μάτι στους πολιτικούς τους διώκτες: «Μη με ζορίζετε και πολύ, γιατί δεν θα πέσω στον λάκκο μόνος μου» μοιάζουν να ψιθυρίζουν συνωμοτικά. Κι έχουν δίκιο!

Την αλήθεια την γνωρίζουμε λίγο - πολύ όλοι. Αυτή η αλήθεια όμως ποτέ δεν θα έχει δικαστική βούλα...

Οι μίζες, οι ένοχοι και ο αδύνατος κρίκος

ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΡΗ

» **Τι δένει τις μίζες**, τη διαφθορά με τη δημοσιονομική κατάρρευση, τη διεθνή «επιτήρηση» του ΔΝΤ και της Κομισιόν; Κατα μία άποψη, που όλο και απλώνεται στην κοινωνία μας, αποδεικνύεται περίτρανα πού πήγαν τα λεφτά: οι μίζες διόγκωσαν το δημόσιο χρέος. Δυστυχώς η σύγκριση των αριθμών αποδεικνύει ότι με τις μίζες δεν μπορούμε να ερμηνεύσουμε μεγάλο μέρος των ελλειμμάτων και του χρέους. Γι' αυτό και είναι αδύνατο να αντιμετωπιστεί η δημοσιονομική κρίση με βάση την αρχή «να πληρώσουν μόνον όσοι φταίνε».

ΥΠΑΡΧΕΙ η άλλη άποψη που κατανοεί τη διαφθορά στις κυβερνήσεις και στον κρατικό μηχανισμό ως μέρος του μυστικού πυρήνα της κατασπατάλησης του δημοσίου χρήματος και του δημοσίου πλούτου. Οι μίζες είναι το κομμάτι της ιδιωτικοποίησης του δημοσίου που λογίζεται ως «αμοιβή» των ιδιοτελών κυβερνητικών από τις επιχειρήσεις ξένες ή ελληνικές, μεγάλες αλλά και μικρές, τις οποίες «διεκδύσαν». Στο πελατειακό κράτος είναι εξαπλωμένη πρακτική άτυπης και τυπικής ιδιοποίησης εσόδων και τμημάτων του δημοσίου, στην οποία μετέχουν με

διάφορους τρόπους και σημαντικά τμήματα της κοινωνίας, κατηγορίες και ομάδες που έτσι αποκτούν συγκριτικό κοινωνικό πλεονέκτημα εισοδήματος είτε εξουσίας προς απόκτηση εισοδήματος.

Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ κατάρρευση ανέδειξε την κατασπατάληση χρημάτων του συλλογικού μας ταμείου, αλλά και τις απαλλαγές ομάδων από υποχρεώσεις προς το δημόσιο. Οι μίζες που έρχονται και ξανάρχονται, και καλά κρατούν, αναδεικνύουν μέρος της μυστικής διαδικασίας που οικοδομεί και αναπαράγει το πελατειακό κράτος - τις ανεχεται, τις χρειάζεται, τις υποθάλπει. Και συνάμα φανερώνουν την ηθική κατακύλα μέσα στην απληστία ανθρώπων που ανέλαβαν να διαχειριστούν το κράτος - δεν κλέβουν από ανάγκη, κλέβουν για να πλουτίσουν, γιατί πλουτίζουν κι οι άλλοι. Είναι μια ενόχληση, σύστημα - μίζες, εξυπηρετήσεις, σκανδαλώδεις φοροαπαλλαγές, απορρόφησης πόρων, διάλυσης και ηθικής απαξίωσης του δημοσίου και της αποστολής του. Γι' αυτό και αποδείχθηκε αδύνατη η πρόληψη του δημοσιονομικού εκτροχιασμού -παρά τις πολλές και έντονες προειδοποιήσεις.

ΑΥΤΟ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ είναι «ο με-

γάλος ένοχος που πρέπει να πληρώσει». Η κρίση εμπιστοσύνης, η αναξιοπιστία, η κρίση εκπροσώπησης απαιτεί ριζικές αλλαγές στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος, στην προστασία του δημόσιου πλούτου, που πρωτίστως είναι το φυσικό περιβάλλον μας, όπως όλοι πλέον, έστω στα λόγια, δέχονται. Αντί αλλαγών σε αυτή την κατεύθυνση η χώρα έχει οδηγηθεί να ταυτίσει την ανεπάρκεια -το λιγότερο- εκείνων που κυβέρνησαν και κυβερνούν με τις πραγματικές, τις ιστορικές δυνατότητές της. Οι φορείς των πολιτικών που οδήγησαν στην κατάρρευση παριστάνουν ότι δεν ήξεραν τίποτα («μόνον 2-3 τα πήραν»), αλλά και επιμένουν ότι τώρα ξέρουν και μπορούν να σώσουν τη χώρα! Γιατί δεν το έκαναν όταν ήταν καιρός; Οι πρόσφατες ανακοινώσεις για αλλαγές στις ΔΟΥ και για έλεγχο στα εισοδήματα δεκάδων υπαλλήλων των ΔΟΥ είναι και ομολογία της κυβερνητικής αποτυχίας, και συγκάλυψη του εύρους του προβλήματος και αναξιόπιστη θεραπεία. Δεν υπάρχει πολιτική και υπερεσιακή ευθύνη όταν κόβονται οι συντάξεις των χαμπλοσυνταξιούχων, αντί να βρεθεί το ποσό αυτό από την αύξηση της αποδοτικότητας των ΔΟΥ; **ΤΩΡΑ ΕΙΝΑΙ** η στιγμή που πρέπει

Χωρίς το ξήλωμα του πελατειακού κράτους δεν εφαρμόζεται άλλη οικονομική και κοινωνική πολιτική. Τι επιλέγουμε: Μειώσεις των χαμηλών συντάξεων ή ανοχή στην αναποτελεσματικότητα των ΔΟΥ;

να αρχίσει να ξηλώνεται παντού το πλέγμα διαφθοράς, ο πυρήνας του πελατειακού κράτους. Η ατιμωρησία, το κλίμα ανοχής να πάρει τέλος. Η κοινωνία απαιτεί καθώς επωμίζεται το βάρος των χρεών και τις απαιτήσεις των δανειστών και υφίσταται. Μέσα από την κρίση αξίζει, είναι ανάγκη να βρούμε τον δρόμο προς τη δη-

μοκρατική αναδόμηση και διαφανή διαχείριση του κράτους, την αποφασιστική προστασία των δημοσίων αγαθών -και του περιβάλλοντος.

ΑΥΤΟΣ ΘΑ 'ΠΡΕΠΕ να είναι πρωτεύων στόχος των αριστερών δυνάμεων, αυτή δεν μπορεί παρά να είναι κεντρική μεταρρυθμιστική επιδίωξη των ανανεωτικών αριστερών δυνάμεων. Μόνον έτσι μπορεί να υλοποιηθεί άλλη οικονομική και κοινωνική πολιτική αντιμετώπισης του ελλείμματος και της κρίσης του χρέους, η δραστική συμπίεση της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής. Εδώ βρίσκεται ο «αδύναμος κρίκος» του συστήματος στην Ελλάδα, ας μην τον ψάχνουν στην έξοδο από το ευρώ. Αντί, στο όνομα της «αριστερότερης» και «αντισυστημικής» γραμμής, να αυτοπεριορίζονται στις κασσανδρικές καταγγελίες ή στην παραγωγή τηλεοπτικών, επικοινωνιακών ευρημάτων, μπορούν μαζί με ευρύτερες κοινωνικές δυνάμεις -και πολιτικές δυνάμεις που ποτέ δεν ενεπλάκησαν στην οικοδόμηση του πελατειακού κράτους- να επιβάλουν αλλαγές και νέους κανόνες διαχείρισης και διαφάνειας, δημόσιου ελέγχου των αποφάσεων της κυβέρνησης, των οργανισμών, της αυτοδιοίκησης.

Μια δήθεν χώρα, χωρίς κανόνες και διαιτητή!

ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΗΣΤΟΥ

» **Δηλώνω συγκλονισμένος** που πολιτικοί και δημοσιογράφοι δηλώνουν συγκλονισμένοι από την ομολογία Μαντέλν, πως ναι, έλαβε από την Siemens 200.000 μάρκα ως κορηγία για τις ανάγκες του προεκλογικού του αγώνα. Σας αφήνω λοιπόν να συγκλονιστείτε όσο θέλετε και εγώ πάω να συγκλονιστώ σε άλλο θέμα. Στο θέμα της ακρίβειας. Μεταξύ μας, καλύτερα να συγκλονίζομαι με την Λούκα Κατσέλη απέναντι, παρά με τον Κωνσταντίνο Σημίτη. Η κ. Κατσέλη λοιπόν πιστεύει πως το θέμα της ακρίβειας στην Ελλάδα οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στις αυξήσεις του φόρου στα καύσιμα και τον ΦΠΑ. Αν ανατρέξετε στη σελίδα 40-41, όπου δημοσιεύεται ένας πίνακας για τις τιμές των ίδιων τυποποιημένων αγαθών εδώ και στην Βρετανία, σε τιμοληψίες 2009, σας βεβαιώ πως πολύ θα συγκλονιστείτε. Μακράν ακριβότερη χώρα η δική μας πολύ πριν τις αυξήσεις στα καύσιμα και τον ΦΠΑ.

ΑΥΤΗ ΕΔΩ η χώρα είναι δήθεν εδώ και πολλά χρόνια. Δήθεν ισχυρή,

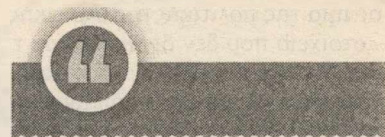
δήθεν σύγχρονη, δήθεν σοβαρή και έντιμη. Το ξέρουν καλύτερα από όλους οι μεγάλοι παίκτες της αγοράς και της οικονομίας που έχουν αποσπάσει μεγάλο μέρος της εξουσίας και της ευθύνης των πολιτικών. Δύσκολα θα βρεις τομέα που να μην λειτουργεί υπό τον ασφυκτικό έλεγχο των μεγάλων επιχειρήσεων, συνασπισμένων σε καρτέλ με εναρμονισμένες πρακτικές. Το καρτέλ στο γάλα έσκασε ως καραμπινάτη υπόθεση πριν τρία χρόνια. Έπεσαν και βαριά πρόστιμα, αλλά έκτοτε, κανείς δεν ξέρει πού βρίσκεται η υπόθεση. Καρτέλ όμως υπάρχουν σχεδόν παντού. Στον καφέ, την μπύρα, τα τρόφιμα, τα καλλυντικά, τις μεταφορές, τις κατασκευές, τα φάρμακα. Συγκλονιστικά είναι όλα αυτά, αλλά οι πολιτικοί και οι δημοσιογράφοι δεν συγκλονίζονται με τέτοια.

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ανταγωνισμού, την οποία ήμασταν υποχρεωμένοι να δημιουργήσουμε, δεν φτιάχτηκε για να βάλει τάξη στην αγορά. Αν αυτό θέλαμε, θα την στελεχώναμε αναλόγως και θα τη θωρακίζαμε νομοθετικά από τις πολιτικές και επιχειρηματικές παρεμβάσεις. Τώρα, η κυρία υπουργός επιχειρεί να ανακαλύψει τις τσιμπίδες για να κάνει ζάφτι τα θηρία. Το είχε επιχειρήσει και στην προηγούμενη κυβέρνηση ο κ.

Φώλιας, που είναι και άνθρωπος της πιάτσας, αλλά δεν έγινε απολύτως τίποτα παρά τα σαραντατόσα μέτρα που είχε σκαφιστεί. Εξ άλλου, το μεγάλο λιανικό εμπόριο στην Ελλάδα ελέγχεται πλέον από ξένους κολοσούς που εξουσιάζουν όχι μόνο τους προμηθευτές, αλλά και τις αναλογίες εγχωρίων και εισαγόμενων αγαθών. Δια γυμνού οφθαλμού παραβιάζεται η νομοθεσία περί δεσπόζουσας θέσης στην αγορά, αλλά άλλα τα μάτια του λαού και άλλα της κουκουβάγιας.

ΟΠΩΣ έχει αποκαλύψει επιχειρηματίας του κλάδου των σουπερμάρκετ, ο ίδιος εισάγει από τη Γερμανία καφέ φίλτρου συγκεκριμένης φίρμας αγοράζοντάς τον 40% φθηνότερα και τον πωλεί στην ελληνική αγορά στην τιμή που θα τον αγόραζε από τη θυγατρική της παραγωγού εταιρείας, προκειμένου να μη «θυμώσει» η πολυεθνική και του σταματήσει την τροφοδοσία άλλων ισχυρών επώνυμων προϊόντων. Αξίζει μάλιστα να σημειωθεί ότι αυτό το φαινόμενο παρατηρείται και σε άλλες κατηγορίες επώνυμων προϊόντων πολυεθνικών εταιρειών που εισάγονται στην ελληνική αγορά από παράλληλα δίκτυα και όχι μέσω των θυγατρικών.

ΕΝΑ ΑΚΟΜΑ σοβαρό και επίκαιρο ζήτημα είναι αυτό των νομι-

Το έχουμε πει πλειστάκις, πως η Ελλάς δεν είναι σαν τις άλλες χώρες. Εδώ η κάθαρση θα επέλθει δια της κρίσεως, όπως λένε οι παλαιοί μαρξιστές, όταν δηλαδή θα πιάσουμε πάτο. Μόνο που αυτός ο πάτος είναι αδύνατον να προσδιοριστεί.

κίων που έχουν καθοριστεί από την εποχή των παχιών αγελάδων σε εξαιρετικά υψηλά επίπεδα και σήμερα, που η κρίση σαρώνει τα μαγαζιά, τα περισσότερα δεν έχουν σοβαρά περιθώρια να μειώσουν τις τιμές, αφού ο τζίρος, σε αρκετές περιπτώσεις, δεν αρκεί ούτε για την καταβολή του μηνιαίου μισθώματος. Σοβαρό πρό-

βλημα που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της δίκαιης κατανομής των βαρών σε αυτήν την περίοδο της κρίσης, χωρίς τις πρωτοβουλίες και την κάλυψη της πολιτείας.

ΜΕ ΛΙΓΑ λόγια και απλά. Στην ελληνική αγορά δεν λειτουργεί ο ανταγωνισμός, διότι η ελληνική αγορά, ποτέ δεν ήταν πραγματικά δημοκρατικά απελευθερωμένη. Ο ελληνικός καπιταλισμός ποτέ δεν είχε σαφείς κανόνες και διαιτητές αποφασισμένους να τους εφαρμόσουν. Ας ενημερώσει τουλάχιστον η κ. Κατσέλη όλους αυτούς τους διακεκριμένους ξένους οικονομολόγους που περιμένουν να γίνει αποπληθωρισμός, εδώ, σε αυτήν την χώρα, διότι θα συγκλονιστούν από το αποτέλεσμα. Το έχουμε πει πλειστάκις, πως η Ελλάς δεν είναι σαν τις άλλες χώρες. Εδώ η κάθαρση θα επέλθει δια της κρίσεως, όπως λένε οι παλαιοί μαρξιστές, όταν δηλαδή θα πιάσουμε πάτο. Μόνο που αυτός ο πάτος είναι αδύνατον να προσδιοριστεί. Όποιος όμως καταφέρει να τον εντοπίσει και να τον περιγράψει, μέχρι και Νόμπελ οικονομίας μπορεί να κερδίσει.

d.xristou@avg.gr

ΕΝΩ ΤΟ ΒΑΤΟΠΕΔΙ ΒΟΑ ΚΑΙ Η SIEMENS ΞΕΜΠΡΟΣΤΙΑΖΕΙ

Στους γυάλινους πύργους τους οι πρώην

«Θλίβεται και εξοργίζεται» κατά δήλωσίν του ο πρώην πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης «επειδή τέτοιες πράξεις εκκολάφθηκαν και κατά τη διάρκεια της κυβερνητικής θητείας του ΠΑΣΟΚ 1996-2004». Πάλι καλά που δεν μας είπε ότι «θλίβεται και εξοργίζεται επειδή μόλις τώρα αντελήφθη ότι τέτοιες πράξεις εκκολάφθηκαν επί της πρωθυπουργίας του».

Αυτό μας είπε ο Κώστας Σημίτης. Ότι «θλίβεται και εξοργίζεται». Α, ναι, έκρινε σκόπιμο να μας θυμίσει επ' ευκαιρία της «θλιμμένης και οργισμένης» δήλωσής του ότι εκείνος «μας ενέταξε στην ΟΝΕ», ότι εκείνος έκανε «μεγάλα δημόσια έργα» και ότι εκείνος «αναβάθμισε το κύρος της Ελλάδας στην Ευρώπη και τον κόσμο»...

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΠΑΪΚΟΥ

» Δεν αισθάνθηκε την ανάγκη ο Κώστας Σημίτης να σημειώσει, όσον πλάγιως και όσον επιεικώς δι' εαυτόν, τις δικές του ευθύνες για όσα διεπράττοντο επί των ημερών του και κάτω από τη μύτη του. Δεν αισθάνθηκε την ανάγκη να μιλήσει για την προσωπική του, την πρωθυπουργική πολιτική ευθύνη. Δεν αισθάνθηκε την ανάγκη ο πρώην πρωθυπουργός να εξηγήσει με ποιον τρόπο, με ποιες διαδικασίες, με τίνος εισηγήσεις υπεγράφησαν οι συμβάσεις με τη Siemens.

Ευτυχώς πάντως. Ευτυχώς που έγινε κι αυτή η δήλωση. Γιατί στην παλαιότερη - απολύτως συναφή, ομοίως κυνική - ομολογία του Θόδωρου Τσουκάντου είχε περιοριστεί να «διαρρεύσει» διά του γραφείου του την ενόχλησή του. Τίποτ' άλλο, απολύτως...

Κι όμως, δεν ήταν οποιοσδήποτε υπουργός του Σημίτη ο Τάσος Μαντέλης. Ήταν ο δικός του άνθρωπος, που του εμπιστευόταν τις θέσεις και ρόλους ιδιαίτερης ευαισθησίας. Ούτε ο Τσουκάντος ήταν οποιοδήποτε στέλεχος του ΠΑΣΟΚ. Ήταν ο άνθρωπος του Σημίτη επί σειρά ετών, επιφορτισμένος μάλιστα με το βάρος ειδικών αποστολών κατά την περίοδο της διαδοχής του Ανδρέα Παπανδρέου αλλά και στη συνέχεια. Το γεγονός ότι κάποια στιγμή τούς απομάκρυνε και τους δύο δεν λέει πολλά πράγματα. Και πάντως δεν τον απαλλάσσει από την ευθύνη παροχής εξηγήσεων προς τον λαό. Ακόμη κι αν αναγκαζόταν να πει πως ήταν αυτοί ακριβώς οι λόγοι των απομακρύνσεων...

Την ίδια πάνω - κάτω συμπεριφορά ως προς τις ευθύνες του έναντι του λαού επιδεικνύει με συνέπεια και ο Κώστας Καραμανλής. Κι εκείνος δεν αισθάνθηκε την ανάγκη να πει κάτι όταν απεκαλύπτετο ότι από το

ιδιαίτερο γραφείο του κι από τους στενότερους των συνεργατών του εξεπορεύοντο οι εντολές για το Βατοπέδι. Όπως άλλωστε είχε κάνει και παλιότερα, όταν σε μια επίδειξη εντυπωσιακής ανευθυνότητας μας είχε πει πως άργησε πολύ να αντιληφθεί τη σοβαρότητα της υπόθεσης.

Αλλά, θα μου πείτε, εδώ δεν αισθάνεται την ανάγκη επί επτά μήνες ο Καραμανλής να πει μια κουβέντα για όσα του καταμαρτυρούνται για τη χρεωκοπία της χώρας, στο Βατοπέδι θα ξεχειλίσει η ευαισθησία του; Ας μη λησμονείται εξάλλου για πόσα τέριμα επί της δικής του διακυβέρνησης κάλυπτε τα «νόμιμα και τα ηθικά» των συνεργατών του. Και με ποιον τρόπο ο ίδιος απάλλαξε δι' εξεταστικής τους Βατοπεδινούς και διά προανακριτικής τον Παυλίδη...

Παλιό το κόλπο

Το έχουσε βρει εδώ και χρόνια, το κόλπο οι πρωθυπουργοί, νυν και πρώην. Αποστασιοποιούνται τεχνικώς από τα προβλήματα κι από τις καταστάσεις, προπάττων τις νοσηρές, προκειμένου σύμφωνα με την έκφραση της μόδας - «να μένουν εκτός κάδρου».

Και να δεις που συνήθως πιάνει το κόλπο. Με όλως ανεξήγητα ελαστικά όρια ανοχής η κοινή γνώμη φωτογραφίζει ως υπαίτιους των προβλημάτων ή της κακοδαιμονίας ή της διαφθοράς υπουργούς ή συνεργάτες ή το «περιβάλλον» των ηγετών. Αφήνοντας στο απυρόβλητο τους ίδιους. Με αποτέλεσμα - που το είδαμε και το ξαναείδαμε - να εμφανίζονται «καταλληλότεροι» οι πρωθυπουργοί ακόμη κι όταν τα κόμματά τους και οι κυβερνήσεις τους έφταναν στην έσχατη παρακμή. Πρακτική την οποία ο Κώστας Καραμανλής ανήγαγε κυριολεκτικά σε επιστήμη. Αφού κι όταν ακόμη τα πάντα και οι

πάντες είχαν καταρρεύσει γύρω του (εντελώς γύρω του) ο ίδιος εξακολουθούσε να φέρει το -όσο τσουρουφλισμένο- φωτοστέφανο του σχεδόν άφθαρτου.

Κι όμως, η πραγματικότητα είναι εντελώς διαφορετική. Οι ίδιοι οι πρωθυπουργοί φέρουν το σύνολο της ευθύνης για τα πάντα. Όχι μόνο επειδή εκείνους κατά κύριο λόγο εμπιστεύτηκε ο λαός. Ούτε μόνο επειδή εκείνοι επιλέγουν υπουργούς, συνεργάτες και «περιβάλλον». Αλλά κι επειδή είτε ανέχονται καταστάσεις (περιπτώσεις Σημίτη) είτε δεν κυβερνούν (περίπτωση Καραμανλή).

Το ίδιο το σύστημα, εξάλλου, το σκανδαλωδώς πρωθυπουργοκεντρικό, τους παραχωρεί όλες τις εξουσίες, σχεδόν ανεξέλεγκτα.

Το εντυπωσιακό είναι ότι την ίδια τακτική εφαρμόζουν οι «διατελέσαντες» και μετά την αποστρατεία τους. Με την απολύτως ιδιοτελή σκέψη ότι έτσι μένουν οι ίδιοι «εκτός κάδρου».

Μάλλον όμως δεν έχουν αντιληφθεί πως πλέον έχουν αλλάξει σημαντικά οι εποχές. Ότι δεν έχουν και σήμερα την πολυτέλεια να ζουν στους γυάλινους πύργους τους. Σήμερα, οπότε το κύμα της καθολικής απαξίωσης του πολιτικού συστήματος και του πολιτικού κόσμου απειλεί να παρσύρει και να ισοπεδώσει τα πάντα. Και τους πάντες. Και τους ίδιους φυσικά. Διαθέτουν απλώς για λίγο ακόμη το περιθώριο με ειλικρινείς και κυριολεκτικά συντετριμμένες απολογίες ενώπιον του λαού να σώσουν κάτι από την τιμή τους...

ΕΛΕΥΘΕΡΑ
ΚΑΙ ΑΠΡΟΚΑΤΑΛΗΠΤΑ

Δογματική, αριστερίστικη ή ευρωπαϊκή, πολυφωνική;

ΠΑΣΟΚ: «Τα πρόσωπα τι σοβαρά που έγιναν;»

ΤΟΥ ΣΟΦΙΑΝΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΙΔΗ

...ΚΑΙ ΕΝΩ η παραπομπή σειράς πρώην υπουργών της Ν.Δ. διαγραφόταν περίπου αναπόδραστη (ενδεικτικοί και οι τίτλοι μερίδας του φιλοκυβερνητικού Τύπου, όπως: «Ο ανακριτής στην αυλή Καραμανλή», «Βαθύ λαρύγγι καίει Ρουσόπουλο και Αγγέλου», κ.ά.) — ξαφνικά, ο κ. Τ. Μαντέλης, πρώην υπουργός του ΠΑΣΟΚ, χάλασε τη σούπα... Όχι μόνο παραδέχθηκε ότι εισέπραξε από τη Siemens «χορηγία» 200.000 μάρκων, αλλά και άφησε να νοηθεί ότι το αδίκημά του ωχρία μπρος σε «μίζες» 10 εκατομμυρίων (και βάλε!) που εισέπραξαν κάποιοι άλλοι, τους οποίους, φυσικά, δεν κατονόμασε.

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ είναι γνωστή: Στη Νέα Δημοκρατία «μικρή αναψυχή», ενώ στο ΠΑΣΟΚ, η ταραχή, ταραχή: «Τα πρόσωπα, τι σοβαρά που έγιναν» — είπε κάποιος τρίτος... Όσο για τον πρώην πρωθυπουργό Κ. Σημίτη, στην κυβέρνηση του οποίου ο Τάσος Μαντέλης υπήρξε δραστηριότατος υπουργός, το σχετικό ρεπορτάζ αναφέρει ότι «δεν πίστευε στα αυτιά του», ότι δεν μπορούσε να πιστέψει ότι, επί πρωθυπουργίας του, συνέβησαν αυτά που συνέβησαν και ότι, όπως και αν έχει το πράγμα, «η Ελλάδα δεν είναι μόνον διαφθορά». Και κατ' επέκταση: «Η διαδικασία της Εξεταστικής Επιτροπής πρέπει να συνεχισθεί χωρίς αντιπαραθέσεις εντυπώσεων και συμψηφισμούς σκοπιμοτήτων». Σωστά! Πλν, όμως...

ΑΣΦΑΛΩΣ, δεν είναι του παρόντος η στάθμιση ή αναστάθμιση της προσφοράς Σημίτη ή — αν προτιμάτε — της θητείας Κ. Σημίτη, ως πρωθυπουργού. Ό,τι εντυπωσιάζει είναι αυτό το «δυσκολεύομαι να το πιστέψω», με το οποίο ο κ. Κ. Σημίτης αποδέχθηκε την «αποκάλυψη» Μαντέλη, στην Εξεταστική Επιτροπή της Βουλής. Και όμως, όταν ο Κ. Σημίτης διαδέχθηκε, ως πρωθυπουργός, τον πάσχοντα Ανδρέα Παπανδρέου, το σκάνδαλο Κοσκωτά ακόμη βοούσε... Κι επειδή ο Τ. Μαντέλης είχε διατελέσει και πρόεδρος του ΟΤΕ, στον οποίο είχε θητεύσει και ο αλίστου μνήμης Θ. Τόμπρας [«ναι, διατηρούμε προσωπικά αρχεία — έλεγε — για να ξεχωρίζουμε τους πατριώτες από τους προδότες και τους πληρωμένους αποστάτες...»], θα έλεγα ότι, στις επιλογές του, ο πρωθυπουργός Κ. Ση-

μίτης θα έπρεπε να ήταν ίσως «πιο ψυλλιασμένος». Ας είναι.

ΚΑΙΡΟΣ, ΟΜΩΣ, ν' αναφερθούμε και στο Έκτο (έκτακτο) συνέδριο του Συνασπισμού της Αριστεράς, των Κινημάτων και της Οικολογίας (ΣΥΝ), που ανοίγει τις θύρες του, την ερχόμενη Πέμπτη, στο Παλαιό Φάληρο. Οι καιροί, βέβαια, είναι δύσκολοι, όχι μόνο για τη χώρα, αλλά και για τον Συνασπισμό. Ερώτηση: Μπορεί η αριστερά να βρεθεί ξανά στο προσκήνιο, ανανεωμένη; Γιατί όχι. Πλνν το ερώτημα, αν εξειδικευθεί, γίνεται πολύ συγκεκριμένο: Τι είδους αριστερά θέλουμε; Δογματική, αριστερίστικη, εξωκοινοβουλευτική ή, μήπως, σύγχρονη, δημοκρατική, ευρωπαϊκή, πολυφωνική; Αλλά αν θέλετε πολυφωνική την αριστερά —θα μας ρωτήσουν μερικοί— τότε, «γιατί δεν τα βρίσκει με την ΚΟΕ και τον Αλαβάνο;». Απαντώ και, φυσικά, διατυπώνω την προσωπική μου γνώμη: Δεν τα βρίσκουμε, επειδή μας ζητούν να «απεμπλακούμε» όχι μόνο από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το ευρώ, αλλά και από τη Βουλή — έστω προσώρας... Και, φυσικά, δεν τα βρίσκουμε, επειδή, ουσία, ζητούν τη διάλυση του Συνασπισμού, στο όνομα κάποιου «εναλλακτικού πολιτικού υποκειμένου»!

ΚΑΤΑ ΤΑ άλλα, δημοκρατία έχουμε, όλες οι απόψεις είναι σεβαστές. Το «Μέτωπο Ανατροπής» μπορεί να πιστεύει ότι το «μοντέλο» που μας ταιριάζει είναι «να γίνουμε Βολιβία του Μοράλες, Νικαράγουα του Ορτέγκα, Ισημερινός, Βενεζουέλα, Κούβα του Φιντέλ Κάστρο». Δεν πιστεύω ότι μια τέτοια άποψη μπορεί να περάσει στο συνέδριο. Και επειδή οι ευρωσκεπτικιστές δεν λείπουν και κάποιοι εξορκίζουν την «ιδεολογική αδράνεια», ας θυμίσω ότι η ένταξη των κοινωνικών αγώνων στη στρατηγική του δημοκρατικού δρόμου προς τον σοσιαλισμό, είναι μια πολύ ωραία υπόθεση. Και, φυσικά, ο Συνασπισμός, και, ειδικότερα, η Ανανεωτική Πτέρυγιά του, ζητεί — σε σχέση με την ευρωπαϊκή μας ένταξη — ένα νέο προοδευτικό ευρωπαϊκό σύνταγμα, ομοσπονδιακού χαρακτήρα.

Ο ΤΕΛΙΚΟΣ λόγος, φυσικά, ανήκει στο ίδιο το συνέδριο. Μπορεί να απεμπλακεί, τελικά, ο ΣΥΝ από τον ΣΥΡΙΖΑ; Qui vivra...

ΣΚΑΝΔΑΛΟ ΒΑΤΟΠΕΔΙΟΥ

Na αναζητηθούν ευθύνες
σε θεσμικά όργανα της πολιτείας

ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ*

» **Οι πολιτικές** ευθύνες του σκανδάλου της Μονής Βατοπεδίου είναι πλέον δεδομένες κι έχουν ήδη αποδοθεί, ενώ οι τυχόν ποινικές ευθύνες των πολιτικών, ακόμη κι αν εντοπιστούν, έχουν ήδη παραγραφεί. Αυτό που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης και αποτελεί το βασικότερο σκέλος του σκανδάλου είναι η λειτουργία των θεσμικών οργάνων της πολιτείας, όπως είναι το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας, η Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου και το Σώμα Ορκωτών Λογιστών αλλά και υπηρεσιακών παραγόντων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης, που από προστάτες του δημοσίου συμφέροντος μεταβλήθηκαν σε εργαλεία υπηρέτησης κομματικών και μοναστηριακών επιδιώξεων.

Είναι χαρακτηριστική η λειτουργία τους: Στο ζήτημα της κυριότητας εκτάσεων στην περιοχή της λίμνης Βιστωνίδας υπήρχε εκκρεμοδικία μεταξύ Μονής και Δημοσίου από το 1930 έως το 1998, που το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Δημοσίων Κτημάτων και Ανταλλάξιμης Περιουσίας γνωμοδοτεί καθ' υπαγόρευση «υπέρ της μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της νησίδας Αντά-Μπουρού περιοχής λίμνης Βιστωνίδας Ν. Ξάνθης» που αποδέχεται άμεσα η τότε εντολοδόχος ηγεσία του υπουργείου Οικονομικών. Η ανυπαρξία αντιδράσεων θα φέρει το 2002 με την ίδια διαδικασία άλλες δύο γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις που θα ολοκληρώσουν την παραχώρηση του συνόλου της περιοχής, το δε 2003 θα γίνει και η μεταγραφή της κυριότητας στο Υποθηκοφυλακείο Ξάνθης.

Όμως, διαρκούσης της αντιδικίας, το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο μπορούσε να δεχθεί ερωτήματα μόνο σε θέματα διοίκησης και διαχείρισης των επίδικων εκτάσεων, δηλαδή ποιός πρέπει να επιμελείται την περιοχή που είναι επίδικη, μέχρι να λήξει η αντιδικία. Ερωτήματα για το αν πρέπει να σταματήσει το Δημόσιο τη δίκη και να αποδεχθεί τις αξιώσεις της Μονής δεν έπρεπε να υποβληθούν κυρίως για δύο λόγους: πρώτον γιατί μόνον τα αρμόδια τακτικά δικαστήρια πρέπει να αποφασίζουν για τέτοια θέματα, και δεύτερον γιατί η προβολή δικαιωμάτων ιδιοκτησίας επί λίμνης, που αποτελεί φυσικό και κοινόχρηστο σχηματισμό, είναι επιεικώς απαράδεκτη.

Η Μονή μπορεί να υπάγεται στο αυτοδιοίκητο του Αγίου Όρους, όμως αξιώνοντας δικαιώματα επί εκτάσεων εκτός Αγίου Όρους δεν μπορεί, να τύχει προνομιακής μεταχείρισης έναντι άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων. Γι' αυτό ως προς τις αξιώσεις της, για παράδειγμα σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, οφείλει να ακολουθήσει διαδικασίες αναγνώρισης μέσω της διοικητικής ή δικαστικής οδού, μέχρι δε να κριθεί το ζήτημα ιδιοκτησίας οι εκτάσεις δεσμευτικά θεωρούνται, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Ν. 3208/03, κατά τεκμήριο δημόσιες.

Σχετικά με την ανταλλαγή δεν έχουν δοθεί επαρκή στοιχεία προκειμένου να εκτιμηθεί αν υπήρχε υποχρέωση του Δημοσίου για καταβολή χρηματικής αποζημίωσης ή συνει-

σφορά ακινήτων. Γεγονός πάντως είναι ότι, όταν υπάρχει σε εκτάσεις δέσμευση περιβαλλοντική, είτε μέσα από τη συνθήκη «Ramsar» είτε λόγω κήρυξης τους ως αρχαιολογικών χώρων, πράγματα που συμβαίνουν στην περίπτωση της λίμνης Βιστωνίδας, τότε οι αντίστοιχες εκτάσεις όχι μόνο δεν μπαίνουν στη διαδικασία προσφοράς τους ως ανταλλάξιμων, αλλά ούτε και δημιουργούν υποχρεώσεις προς αποζημίωση.

Γι' αυτό είναι να απορεί κανείς με τη στάση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όταν την ίδια στιγμή που συμφωνεί με την παραίτηση του Δημοσίου από τη δικαστική διαδικασία της κυριότητας της λίμνης υπέρ της Μονής Βατοπεδίου αποδέχεται την ανάγκη επανάκτησης της κυριότητας από το Δημόσιο με το επιχείρημα της ορθής διαχείρισής της.

Κακώς λοιπόν έγινε ανταλλαγή δασών και δασικών εκτάσεων, πρέπει όμως να διερευνηθεί και ο χαρακτήρας των εποικιστικών εκτάσεων. Κρίσιμο ζήτημα ήταν και είναι αν οι εκτάσεις αυτές είχαν μορφή και χαρακτήρα δασικών εκτάσεων ή δάσους κι αν μπορούσαν να αναληφθούν νόμιμα και να διαπραγματευθούν από την ΚΕΔ. Εκ του συν-

Η Μονή μπορεί να υπάγεται στο αυτοδιοίκητο του Αγίου Όρους, όμως αξιώνοντας δικαιώματα επί εκτάσεων εκτός Αγίου Όρους δεν μπορεί να τύχει προνομιακής μεταχείρισης έναντι άλλων φυσικών ή νομικών προσώπων

δυασμού των ισχυουσών διατάξεων προκύπτει ότι και η συγκεκριμένη ανάθεση έγινε κακώς, αφού οι εκτάσεις αυτής της κατηγορίας έχουν ανατεθεί να προστατεύονται από τις οικείες δασικές υπηρεσίες (άρθρο 12 παρ. 7, Ν. 3147/03).

Όσον αφορά την εκτίμηση των εκτάσεων, δεν είχαν κανένα δικαίωμα να συμμετάσχουν οι Ορκωτοί Εκτιμητές αφού η αξία τους εκτιμάται μόνο στο πλαίσιο του άρθρου 6 του Ν. 998/79 και σε συνδυασμό με τα συγκριτικά στοιχεία των οικονομικών υπηρεσιών.

Είναι κρίμα που τα αναφερόμενα παραπάνω θεσμικά όργανα της πολιτείας λειτούργησαν ως υποχείρια της εκτελεστικής και μοναστηριακής εξουσίας.

Αυτό βέβαια δεν τους απαλλάσσει, όπως και την κα Μαντέλη, που λειτούργησε ανάλογα, των ευθυνών τους.

Και δυστυχώς τέτοια συμπεριφορά έχουν δείξει σε πάμπολες ανάλογες περιπτώσεις.

* Ο Βαγγέλης Αποστόλου είναι μέλος της Π.Γ. Συνταξιοδότης, πρώην Βουλευτής Ευβοίας

Τα όρια της αριστεράς

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ
ΚΙΜΠΟΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

» **Να εξηγούμαι:** Δεν είμαι μέλος του ΣΥΝ. Ούτε μέλος του ΣΥΡΙΖΑ (άλλωστε δεν έχει μέλη και δεν βλέπω και να αποκτά). Ούτε μέλος συνιστώσας του ΣΥΡΙΖΑ. Δεν ανήκω επίσης στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ ή σε κάποια από τις άλλες συλλογικότητες της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς. Και από την εποχή της κομματικής «θητείας» μου έχουν περάσει αρκετά χρόνια. Ωστόσο, δεν αισθάνομαι ότι αυτό αποτελεί κάποιου είδους αναπηρία. Υποθέτω πως όλο και λιγότεροι υιοθετούν πια τον λιτό ορισμό του λεξικού του ΚΚΣΕ: «Κομμουνιστής ίσον το μέλος του κομμουνιστικού κόμματος».

Ο ορισμός, ως γνωστόν, ανατράπηκε από τις εμπειρίες εκατομμυρίων ανθρώπων που βρέθηκαν εντός και εκτός των τειχών, υπηρετώντας ωστόσο αντίστροφα συμφέροντα. Ως εκ τούτου θα μπορούσε κανείς να επεκτείνει την εμπειρία αυτή και στην έννοια του αριστερού. Για να είναι κανείς αριστερός δεν απαιτείται να ανήκει ντε και καλά σε κάποια οργανωμένη αριστερή δύναμη. Αυτό όμως δεν του στερεί το δικαίωμα και τη δυνατότητα να σκέπτεται, να αγωνιά και να δρά, πολλές φορές πιο «οργανωμένα» από τις «οργανωμένες» δυνάμεις της αριστεράς. Των οποίων η «οργανωτικότητα» λειτουργεί κατά κανόνα αποδιοργανωτικά.

Για να μην θεωρηθεί αυτή η εισαγωγή άτεχνο πρόσχημα, εξηγούμαι και πάλι. Αφορμή των περί «αριστεροσύνης» προβληματισμών είναι ο πικρόχολος διάλογος που άνοιξε μεταξύ της εφημερίδας αυτής (που με φιλοξενεί δις μηνιαίως) και του «Μετώπου Αλληλεγγύης και Ανατροπής». Με ενόχλησε βαθύτατα. Δεν με ξενίζει η κουλτούρα πολεμικής που χαρακτηρίζει τις «φυλές» της αριστεράς: είναι θέμα πολιτικού DNA. Αποδεκτές και οι μικροκομματικές ιδιοτέλειες, κατανοητοί και οι μικροπνευμονισμοί, αναπόφευκτοι και οι προσωπικοί ανταγωνισμοί, των οποίων το ψυχολογικό υπόστρωμα είναι ανινευέσιμο αλλά αδιάφορο για την κοινωνία.

Στο πλαίσιο αυτών των καθημερινών «εμφυλίων» οι οργανωμένες δυνάμεις της αριστεράς έχουν την πολυτέλεια (όσο τουλάχιστον υπάρχει η κρατική επιχορήγηση...) της ανοικτής και επώνυμης αντιπαράθεσης. Ο καθένας μπορεί να πει οτιδήποτε εναντίον καθενός. Επωνύμως, ενυπογράφως ή δι' εκπροσώπων.

Αλλά η «ρεπορταζιακή» και ανυπόγραφη απόδοση προθέσεων και στρατηγικών σε πρόσωπα, σχήματα και συμμαχίες παραπέμπει μάλλον σε παραπολιτική παρά σε πολιτική. Κι αν αυτό ηχεί ως διακριτική πλην ανομολόγητη υπεράσπιση του «Μετώπου» και του Αλ. Αλαβάνου, μπορώ να διατυπώσω και γι' αυτή την πλευρά απορίες για γκρίζες ζώνες, ασάφειες ή ανεξήγητες συμπεριφορές που έχουν αφήσει άναυδο τον μέσο αριστερό ψηφοφόρο από το 2009 και εντεύθεν.

Αλλά δεν θα το παίξω πολιτικά ορθός και Πόντιος Πιλάτος. Το «Μέτωπο» εισήγαγε έγκαιρα στον προβληματισμό της ριζοσπαστικής αριστεράς δύο στοιχεία που οι εξελίξεις περί την κρίση του χρέους επιβεβαιώνουν δραματικά: **Πρώτον**, τα σιδηρά δεσμά του Συμφώνου Σταθερότητας που οδήγησαν στη μετατροπή της Ελλάδας σήμερα, της Ισπανίας ή της Πορτογαλίας αύριο, σε προτεκτοράτα των δανειστών. **Δεύτερον**, την αναζήτηση μιας πειστικής, ριζοσπαστικής απάντησης στην κρίση του χρέους με το άνοιγμα της συζήτησης γύρω

από το ταμπού της «άρνησης πληρωμών».

Αλλά, και πάλι, η ουσία αυτής της αντιπαράθεσης δεν βρίσκεται σ' αυτά τα ταμπού που καταρρίπτει η πραγματικότητα. Κατά την ταπεινή μου γνώμη η ουσία βρίσκεται στο ιδεολογικό ήθος της κριτικής που ασκήθηκε στο «Μέτωπο», όπως αποτυπώθηκε στον τίτλο της Αυγής: «Το Μέτωπο «παίζει» με τα όρια του ΣΥΝ και του ΣΥΡΙΖΑ». Αλήθεια, ποια είναι αυτά τα όρια; Ποιος τα χαράσσει; Τι τα καθορίζει; Ποια είναι τελικά τα όρια της αριστεράς;

Το αγαπημένο κλισέ όλων των αριστερών, από τη στιγμή που ξέσπασε ο δημοσιονομικός Αρμαγεδδών, ήταν πως «η κρίση είναι ευκαιρία για την αριστερά». Μέχρι στιγμής καταγράφεται το αντίθετο. Γιατί; Γιατί η αριστερά φαίνεται να χαράσσει πολύ στενά όρια για τον εαυτό της. Θεωρητικά υπάρχει υπέρ της μεγάλης κοινωνικής πλειοψηφίας η οποία πλήττεται από τον ολετήρα της λιτότητας που επιβάλλει η τρόικα και εκτελεί η κυβέρνηση. Ουσιαστικά, όμως, κινείται πάνω σ' έναν στενό κώδικα πολιτικής ορθότητας που πηγάει από συσχετισμούς δυνάμεων και εσωτερικές ισορροπίες ακατάληπτες από την κοινωνία.

Στα πρότυπα του ΚΚΕ, που αυτοπεριορίζεται στο πνεύμα και το γράμμα του προγράμματός του για «λαϊκή εξουσία», ο άλλος πόλος της αριστεράς αυτοεγκλωβίζεται στη λογική του μέσου όρου συνιστωσών ή τάσεων. Όμως, οι «μέσοι όροι» δεν παράγουν συνθέσεις, αλλά

Το αγαπημένο κλισέ όλων των αριστερών, από τη στιγμή που ξέσπασε ο δημοσιονομικός Αρμαγεδδών, ήταν πως «η κρίση είναι ευκαιρία για την αριστερά». Μέχρι στιγμής καταγράφεται το αντίθετο. Γιατί;

αποκλεισμούς. Ιδιαίτερα όταν το σύστημα εξουσίας φτάνει στα άκρα και η κοινωνία στα όριά της. Οι «μέσοι όροι» -όπως και τα άκαμπτα προγράμματα- μπορεί ν' αφήσουν την αριστερά πίσω και από την κοινωνία, που δεν προειδοποιεί πάντα διά δημοσκοπήσεων για τις ριζοσπαστικές εξάρσεις της.

Εξάλλου το να θεωρεί κανείς τον ΣΥΡΙΖΑ πεπερασμένο σύνολο, προορισμένο να κινείται στον σημερινό «μέσο όρο», ακυρώνει την ουσία του: υποτίθεται ότι προορισμός του ήταν να διευρύνεται συνεχώς στα πραγματικά, απώτατα όρια της αριστεράς. Αυτής που τη συνέχει η «ουτοπία» ανατροπής της καπιταλιστικής «δυστοπίας», αλλά και η υποχρέωση να αποτρέψει αποτελεσματικά την καταστροφή που υφίσταται εδώ και τώρα η μεγάλη πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας.

Ποιος θα αποφασίσει, λοιπόν, ποιοι εξαιρούνται από τα όρια της αριστεράς, ποιοι αποκλείονται από την τεράστια κοινωνική της «επικράτεια» και ποιοι απελαύνονται ως λαθρομετανάστες των συνόρων της;